

Rådmannen sitt framlegg til vedtak

Samnanger kommune vedtek framlegg til forskrift om smitteverntiltak i Samnanger kommune, med følgende endring:

- Forbudet i § 3 skal gjelda private samankomstar med over ti personar.

Ordføraren og rådmannen saman, og i samråd med kommunelegen, får fullmakt til å forlenge varigheta av forskrifta og til å gjera endringar og justeringar. Formannskapet skal haldast løpande orientert.

Kva saka gjeld

Smitteauken på landsbasis den siste tida har vore stigande, med særlig høg smitte i byane Oslo og Bergen. På oppmoding frå Regjeringa ved Helse- og omsorgsminister Bent Høie, har Bergen kommune og omegnskommunane tatt steg mot å iverksetje strenge tiltak med føremål å få kontroll på smittespreiinga.

Vurderingar og konsekvensar

Kommunen si mynde har heimel i smittevernloven § 4-1 første ledd, som lyd som følgjer:

§ 4-1. Møteforbud, stenging av virksomhet, begrensning i kommunikasjon, isolering og smittesanering

Når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta

- a) forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet,
- b) stenging av virksomheter som samler flere mennesker, f.eks. barnehager, skoler, svømmehaller, flyplasser, butikker, hoteller eller andre bedrifter og arbeidsplasser – eller begrensninger i aktiviteter der,
- c) stans eller begrensninger i kommunikasjoner,
- d) isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen,
- e) pålegg til private eller offentlige om rengjøring, desinfeksjon eller destruksjon av gjenstander eller lokaler. Pålegget kan også gå ut på avlaving av selskapsdyr, utrydding av rotter og andre skadedyr, avlusing eller annen smittesanering.

Smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav a er kommentert slik av Kjetil Tveitan i note 78 av 17.04.2018 i Norsk Lovkommentar:

Alternativet etter [§ 4-1](#) første ledd bokstav a gir hjemmel for å nedlegge forbud mot både større og mindre møter, uansett om de er i offentlig eller privat regi. Forbudet vil kunne gjelde upolitiske og politiske møter. Forbudet vil kunne ramme f.eks. et allmøte, kommunestyremøte og et møte i en humanitær organisasjon. Videre vil forbudet kunne ramme

idrettsarrangementer, utstillinger, konserter o.l. Det er også adgang til å foreta andre begrensninger enn et totalt forbud, hvis disse begrensningene tjener formålet tilstrekkelig.

[§ 4-1](#) første ledd bokstav a er også ment å gi adgang til å nedlegge forbud mot private sammenkomster hvis vilkårene for øvrig er til stede. En privat bryllupsfest eller annen privat sammenkomst vil altså kunne forbys med hjemmel i denne bestemmelsen.

Nedre grense for dette alternativets begrensning av den sosiale omgangen vil gå på at det ikke vil være adgang til å isolere nære familiemedlemmer eller andre som bor sammen.

Vedtaket etter smittevernloven må oppfylle krav i § 1-5, som lyd som følger:

§ 1-5. Grunnleggende krav ved iverksetting av smitteverntiltak

Smitteverntiltak etter loven skal være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder.

Tvangstiltak kan ikke brukes når det etter sakens art og forholdene ellers vil være et uforholdsmessig inngrep.

Smittevernloven § 1-5 er kommentert slik av Kjetil Tveitan i note 9A av 21.04.2020 i Norsk Lovkommentar:

Loven krever i § 1-5 at tiltak være nødvendige av hensyn til smittevernet og for å forebygge eller motvirke smittespredning. Det innebærer at tiltaket må være egnet til å forebygge eller hindre smittespredning. Tiltaket skal være så lite inngripende som mulig, ut fra den smitteverneffekten man søker å oppnå.

Videre stilles det krav til medisinskfaglig begrunnelse. Kravet til medisinskfaglig begrunnelse skal ikke tolkes for strengt, det er for eksempel ikke krav til vitenskapelig bevist effekt. Smitteverntiltaket må sees i forhold til både grad av smittetrussel og hvor inngripende tiltaket er. I den medisinskfaglige begrunnelsen må det tas utgangspunkt i smittevernfaglige vurderinger for eksempel fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet.

Det er også krav til en helhetsvurdering og tiltak må fremstå som tjenlige etter denne. Dette innebærer at tiltaket må kunne gjennomføres uten å påføre stor ulempe eller skade og uten urimelig krenkelse av enkeltpersoners integritet. Nyttene ved tiltaket må holdes opp mot de negative konsekvensene eller belastningen tiltaket medfører. Dersom nytten av tiltaket er liten eller tvilsom mens skadevirkningene er store, bør ikke tiltaket iverksettes. Lokale tiltak som har negative konsekvenser for privatpersoner og næringslivet, og liten smitteverneffekt må

vurderes her. Tiltak som iverksettes for å avlemppe de negative konsekvensene, for eksempel unntak fra karantene eller innreiserestriksjoner, kan gjøre at tiltakene allikevel fremstår som tjenlig etter en helhetsvurdering.

Ettersom mange av innbyggjarane i Samnanger kommune har stor grad av dagleg kontakt med Bergen, er det relevant å legge vekt på smittesituasjonen der. Denne er no svært høg. Det er dessutan eit tidsmessig etterslep mellom smitte og avdekka smitte, slik at Samnanger kommune ikkje utan vidare kan legge til grunn at her er berre nokre få smitta.

Likevel framstår avgrensinga til 5 personar i private samankomstar som så inngripande at det må krevje ein klar medisinskfagleg grunngjeving. Smittesituasjonen i Samnanger kommune er ikkje på eit slikt nivå, og det er dessutan mykje som tyder på at ei avgrensing til 5 personar uansett vil vere eit meneskerettsbrot, jf. Oslo kommune si vurdering på dette punkt, om retten til privatliv og familieliv etter Grunnlova § 102 og EMK art 8. Den smittevernfaglege vurderinga for Samnanger sitt vedkommande tilseier ei avgrensing til 10 personar i private samankomstar. Òg denne avgrensinga er inngripande, men vurdert som forholdsmessig.